

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 9.9.2015
COM(2015) 450 final

2015/0208 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o vzpostavitvi kriznega mehanizma za premestitev in spremembi Uredbe (EU)
št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril
in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za
mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državlján tretje države ali oseba
brez državljanstva**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Evropska komisija je 13. maja 2015 sprejela Evropsko agendo o migracijah¹, ki opredeljuje takojšnje ukrepe, potrebne za odziv na trenutne nujne in zahtevne izzive na področju migracij, ter srednje- in dolgoročne pobude, ki jih je treba sprejeti za zagotovitev strukturnih rešitev za boljše upravljanje vseh vidikov migracij.

Evropska komisija je 27. maja 2015 kot del takojšnjih ukrepov sprejela predlog sklepa Sveta o uvedbi začasnih ukrepov na področju mednarodne zaščite v korist Italije in Grčije², s katerim je sprožila sistem ukrepanja v izrednih razmerah, predviden na podlagi člena 78(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Svet se je 20. julija 2015 dogovoril o splošnem pristopu glede tega sklepa³, ki uvaja mehanizem za začasno in izjemno premestitev oseb, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito, za dve leti iz Italije in Grčije v druge države članice. Svet naj bi sklep uradno sprejel, ko bo Evropski parlament podal svoje mnenje, kar se pričakuje septembra 2015.

Zaradi doslej najvišjega pritoka migrantov, ki se je v Italiji in Grčiji še povečeval, ter zaradi spremenjenih migracijskih tokov z osrednjega Sredozemlja na vzhodno Sredozemlje in pot preko Zahodnega Balkana proti Madžarski, je Komisija [9. septembra 2015] sprejela dodatni predlog na podlagi člena 78(3) PDEU, ki vsebuje dodatne začasne ukrepe za ublažitev pritiska na azilna sistema Italije in Grčije, kot tudi nov ukrep v korist Madžarske.

Evropska komisija je tudi napovedala, da sprožitev sistema ukrepanja v izrednih razmerah na podlagi člena 78(3) PDEU pomeni predhoden korak k trajni rešitvi. V zvezi s tem je napovedala, da bo do konca leta 2015 predložila zakonodajni predlog za stalni sistem premestitve, ki bi se ga sprožilo v kriznih razmerah.

Skupni cilj tega zakonodajnega predloga je zagotoviti, da ima Unija na voljo stabilen krizni mehanizem za premestitev, s katerim se lahko na učinkovit način strukturno obravnavajo krizne razmere na področju azila. Tak mehanizem bi se lahko hitro sprožil za vsako državo članico, ki bi se soočila s tako hudimi kriznimi razmerami, da bi te močno obremenjevale tudi dobro pripravljene in delujoče azilne sisteme, pri čemer bi se upoštevala tudi velikost zadevne države članice. Cilj predlaganega mehanizma za premestitev je, na eni strani, v kriznih razmerah zagotoviti, da se odgovornost za veliko število prosilcev, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito, pravično porazdeli med države članice, na drugi strani pa zagotoviti pravilno izvajanje dublinskega sistema, vključno s popolno zaščito pravic prosilcev za mednarodno zaščito. Medtem ko je namen predloga uvesti v Uredbo (EU) št. 604/2013 krizni mehanizem za premestitev kot stalni okvir za izvajanje ukrepov premestitve, pa se bodo navedeni ukrepi uporabljali za posamezne krizne razmere v določeni državi članici in bodo po definiciji ostali začasne narave.

¹ COM(2015) 240 final.

² COM(2015) 286 final.

³ 11132/15, 24. julij 2015.

- **Usklajenost z obstoječimi določbami na področju politike**

Celovit pristop k migracijam

Predlog je del celovitega in sistemskega pristopa k migracijam, h kateremu pozivajo vse institucije Unije, Komisija pa ga je začela izvajati takoj po sprejetju Evropske agende o migracijah. Ključnega pomena za zagotavljanje učinkovitosti celovitega pristopa je zagotoviti, da se politike na terenu izvajajo usklajeno in tako, da se dopolnjujejo. Zato bi bilo treba po potrebi, glede na razmere v posamezni državi članici, krizni mehanizem za premestitev dopolniti z dodatnimi ukrepi na terenu, ki bi jih sprejela navedena država članica, in sicer od vstopa državljanov tretjih držav na njeno ozemlje do zaključka vseh veljavnih postopkov. V okviru pristopa „kritične točke“, ki ga predlaga Komisija, bodo agencije EU državam članicam, ki se soočajo z nesorazmernimi migracijskimi pritiski na zunanjih mejah, zagotovile celovito in usmerjeno podporo. Operativna podpora, ki jo lahko zagotovi uporaba tega pristopa, vključuje registracijo in razvrščanje migrantov z neurejenim statusom, izpraševanje migrantov z neurejenim statusom, azilno podporo z usmerjanjem prosilcev za mednarodno zaščito v ustrezni azilni postopek in pomoč pri registraciji vlog za mednarodno zaščito, kakor tudi pripravo spisov, krepitev izmenjave informacij in sodelovanja za namene preiskav na področju kriminalnih mrež, ki omogočajo nezakonito priseljevanje v EU ter sekundarno gibanje znotraj EU, in usklajevanje operacij vračanja.

Taka skupna prizadevanja bodo državam članicam omogočila hitrejšo in učinkovitejšo obravnavo migracijskih pritiskov ob polnem spoštovanju temeljnih pravic, okrepila pa bo tudi njihove zmogljivosti obvladovanja izzivov na področju migracij, azila in notranje varnosti.

Povezave s programom za nujno premestitev na podlagi člena 78(3) PDEU

Predlog o vzpostavitvi kriznega mehanizma za premestitev je treba razlikovati od predlogov, ki jih je Komisija sprejela na podlagi člena 78(3) PDEU v korist nekaterih držav članic, ki se soočajo z nenadnim prihodom državljanov tretjih držav na njihova ozemlja.

Medtem ko so ukrepi, ki jih je Komisija predlagala na podlagi člena 78(3) PDEU, začasni, pa predlog o vzpostavitvi kriznega mehanizma za premestitev v kriznih razmerah uvaža za določeno časovno obdobje način za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošelj za mednarodno zaščito, vloženih v državi članici, ki se sooča s kriznimi razmerami, da bi se zagotovila pravičnejša porazdelitev prosilcev med države članice v takšnih razmerah ter s tem olajšalo delovanje dublinskega sistema tudi v času krize.

Ta predlog določa stroge pogoje za sprožitev kriznega mehanizma za premestitev v zvezi z določeno državo članico, zlasti dejstvo, da se država članica sooča s kriznimi razmerami, ki ogroža izvajanje dublinske uredbe zaradi izjemnega pritiska, za katerega je značilen velik in nesorazmeren pritok državljanov tretjih držav ali oseb brez državljanstva, ki znatno obremenjuje njen azilni sistem.

Vzpostavitev kriznega mehanizma za premestitev ne posega v možnost Sveta, da na predlog Komisije sprejme začasne ukrepe v korist države članice, ki se sooča z izrednimi razmerami, kot določa člen 78(3) PDEU. Sprejetje nujnih ukrepov na podlagi člena 78(3) PDEU bo ostalo pomembno v izrednih razmerah, ko je potreben odziv, ki po možnosti vključuje širšo podporo migracijam, vendar pogoji za uporabo kriznega mehanizma za premestitev niso izpolnjeni.

Morebitne prihodnje spremembe Uredbe (EU) št. 604/2013

KOT JE BILO NAPOVEDANO V EVROPSKI AGENDI O MIGRACIJAH IN V SKLADU Z OBVEZNOSTMI, KI IZHAJAJO IZ UREDBE (EU) ŠT. 604/2013, KOMISIJA TRENUTNO IZVAJA CELOVIT PREGLED USTREZNOSTI DUBLINSKEGA SISTEMA, KI TEMELJI NA PREGLEDU DOKAZOV IN ZAJEMA PRAVNE, EKONOMSKE IN SOCIALNE UČINKE SISTEMA, VKLJUČNO Z NJEGOVIMI VPLIVI NA TEMELJNE PRAVICE. TO BO PODLAGA ZA MOREBITNO NADALJNJO REVIZIJO DUBLINSKEGA SISTEMA, ZLASTI ZA DOSEGANJE PRAVIČNEJŠE PORAZDELITVE PROSILCEV ZA MEDNARODNO ZAŠČITO V EVROPI V VSEH OKOLIŠČINAH IN NE LE V KRIZNIH RAZMERAH.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST, SORAZMERNOST IN TEMELJNE PRAVICE

• Pravna podlaga

Predlog spreminja Uredbo (EU) št. 604/2013 in bi zato moral biti sprejet na isti pravni podlagi, tj. členu 78(2)(e) PDEU, v skladu z rednim zakonodajnim postopkom.

Krizni mehanizem za premestitev iz tega predloga vključuje stalna odstopanja, ki se uporabijo v posebnih kriznih razmerah v korist določene države članice, in sicer zlasti od načela iz člena 3(1) Uredbe (EU) št. 604/2013, v skladu s katerim prošnjo za mednarodno zaščito obravnava država članica, ki je za to odgovorna glede na merila iz poglavja III. Namesto tega načela je v predlogu za natančno določene krizne razmere predviden obvezni ključ za porazdelitev odgovornosti za obravnavanje prošenj.

• Načelo neobveznega sodelovanja

V skladu s Protokolom o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen PEU in PDEU, se lahko Združeno kraljestvo in Irska odločita sodelovati pri sprejetju tega predloga. Možnost sodelovanja imata tudi po sprejetju predloga.

Uredba (EU) št. 604/2013 je za Združeno kraljestvo in Irsko zavezujoča, saj sta na podlagi zgoraj omenjenega protokola poslala uradno obvestilo, da želita sodelovati pri sprejetju in uporabi navedene uredbe. Stališče teh dveh držav članic glede Uredbe (EU) št. 604/2013 ne vpliva na njuno stališče glede njunega morebitnega sodelovanja pri tej uredbi⁴.

V skladu s Protokolom o stališču Danske, priloženim PEU in PDEU, Danska ne sodeluje pri sprejemanju ukrepov Sveta, predlaganih na podlagi naslova V PDEU (razen, če gre za „ukrepe, ki določajo tretje države, katerih državljani morajo imeti ob prehodu zunanjih meja držav članic vizum, ali ukrep glede enotne oblike vizumov“). Vendar bo Danska glede na to, da na podlagi mednarodnega sporazuma, ki ga je sklenila z ES leta 2006⁵, uporablja veljavno dublinsko uredbo, v skladu s členom 3 navedenega sporazuma obvestila Komisijo o svoji odločitvi glede izvajanja vsebine spremenjene uredbe.

• Vpliv predloga na države, pridružene dublinskemu sistemu, ki niso članice EU

Unija je vzporedno s pridružitvijo več držav, ki niso članice EU, schengenskemu pravnemu redu sklenila več sporazumov, ki te države pridružujejo tudi pravnemu redu Dublin/Eurodac:

⁴ Za tako državo članico dejstvo, da ne sodeluje pri uredbi o spremembi, še ne bi onemogočilo uporabe dublinske uredbe, kakor je bila spremenjena, v smislu člena 4a Protokola (št. 21).

⁵ Sporazum med Evropsko skupnostjo in Kraljevino Dansko o merilih in mehanizmih za določitev države, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, vložene na Danskem ali v kateri koli drugi državi članici Evropske unije, in o „Eurodacu“ za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe Dublinske konvencije (UL L 66, 8.3.2006, str. 38).

- sporazum o pridružitvi Islandije in Norveške, sklenjen leta 2001⁶,
- sporazum o pridružitvi Švice, sklenjen 28. februarja 2008⁷,
- protokol o pridružitvi Lihtenštajna, podpisan 7. marca 2011⁸.

Da bi se vzpostavile pravice in obveznosti med Dansko, ki se je, kakor je pojasnjeno zgoraj, z mednarodnim sporazumom pridružila pravnemu redu Dublin/Eurodac, in zgoraj navedenimi pridruženimi državami, sta bila med Unijo in pridruženimi državami sklenjena še dva pravna akta⁹.

V skladu s tremi zgoraj navedenimi sporazumi pridružene države brez izjem sprejmejo pravni red Dublin/Eurodac in njegove spremembe. Ne sodelujejo pri sprejemanju aktov, ki spreminjajo ali nadgrajujejo dublinski pravni red (torej vključno s tem predlogom), vendar morajo Komisijo v določenem roku obvestiti o svoji odločitvi glede tega, ali bodo sprejele vsebino navedenega akta, ko ga odobrita Svet in Evropski parlament. Če Norveška, Islandija, Švica ali Lihtenštajn ne sprejmejo akta, ki spreminja ali nadgrajuje pravni red Dublin/Eurodac, zadevni sporazumi prenehajo veljati, razen če se skupni/mešani odbor, ustanovljen s sporazumi, soglasno ne odloči drugače.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Naslov V PDEU o območju svobode, varnosti in pravice prenaša nekatere pristojnosti v zvezi s temi vprašanji na Evropsko unijo. Te pristojnosti je treba izvajati v skladu s členom 5 Pogodbe o Evropski uniji, tj. če in kolikor države članice ne morejo zadovoljivo doseči ciljev predlaganega ukrepa in se ti zaradi obsega ali učinkov predlaganega ukrepa lažje dosežejo na ravni Evropske unije.

Predlog uvaja mehanizem za premestitev, da bi se strukturno obravnavale krizne razmere v kateri koli državi članici, ki nastanejo zaradi velikega in nesorazmernega pritoka oseb, in da bi se dosegla pravična delitev odgovornosti med države članice v času krize, ki vključuje odstopanje od meril za določanje odgovornosti iz dublinske uredbe. Ukrepi EU se bodo po definiciji uporabljali takrat, kadar država članica sama ne more obvladati razmer. Poleg tega je namen predloga zagotoviti pravilno uporabo dublinskega sistema v času krize in rešiti vprašanje sekundarnega gibanja državljanov tretjih držav med državami članicami, kar je mednarodna težava. Z ukrepi posameznih držav članic nedvomno ni mogoče zadovoljivo odgovoriti na skupne izzive na tem področju, s katerimi se soočajo vse države članice. Glede

⁶ Sporazum med Evropsko skupnostjo in Republiko Islandijo ter Kraljevino Norveško o merilih in mehanizmih za določitev države, odgovorne za obravnavo prošnje za azil, vložene v državi članici, na Islandiji ali na Norveškem (UL L 93, 3.4.2001, str. 40).

⁷ Sporazum med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o merilih in mehanizmih za določitev države, odgovorne za obravnavo prošnje za azil, vložene v državi članici ali v Švici (UL L 53, 27.2.2008, str. 5).

⁸ Protokol med Evropsko skupnostjo, Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn o pristopu Kneževine Lihtenštajn k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o merilih in mehanizmih za določitev države, odgovorne za obravnavo prošnje za azil, vložene v državi članici ali v Švici (UL L 160, 18.6.2011, str. 39).

⁹ Protokol med Evropsko skupnostjo, Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn o pristopu Kneževine Lihtenštajn k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o merilih in mehanizmih za določitev države, odgovorne za obravnavo prošnje za azil, vložene v državi članici ali v Švici (sklenjen 24. oktobra 2008, UL L 161, 24.6.2009, str. 8), in Protokol k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Republiko Islandijo ter Kraljevino Norveško o merilih in mehanizmih za določitev države, odgovorne za obravnavo prošnje za azil, vložene v državi članici, na Islandiji ali na Norveškem (UL L 93, 3.4.2001).

na načeli solidarnosti in deljene odgovornosti so ukrepi EU na tem področju ključnega pomena.

- **Sorazmernost**

Uredba (EU) št. 604/2013 v sedanji obliki ne določa orodij, ki bi omogočala zadosten odziv na primere izrednih pritiskov na azilne sisteme držav članic. Pokazalo se je, da samo z različnimi finančnimi in operativnimi ukrepi, ki jih imata na voljo Evropska komisija in Evropski azilni podporni urad (EASO) za podporo azilnih sistemov več držav članic, ne zadoščajo za zadovoljivo reševanje kriznih razmer. Za zagotovitev ustreznega okvira za nujne in izredne razmere na področju azila se z odločitvijo za dodatne ukrepe EU v zvezi s tem ne presega tisto, kar je potrebno za doseg cilja, tj. za učinkovit odziv na navedene razmere.

- **Temeljne pravice**

Z uvedbo kriznega mehanizma za premestitev bodo varovane temeljne pravice prosilcev, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito, kakor so določene v Listini EU o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina).

Glavni namen tega predloga je, da se zadevnim osebam z zagotovitvijo hitrega dostopa do ustreznega postopka za priznanje mednarodne zaščite spoštujeta pravica do azila in pravica do nevračanja, kakor sta določeni v členih 18 in 19 Listine. Poleg tega je namen tega predloga, da se z zagotovitvijo premestitve zadevnih oseb v državo članico, ki jim lahko zagotovi ustrezne pogoje sprejema in možnosti za vključitev, zagotovita popolno spoštovanje pravice do dostojanstva ter zaščita pred mučenjem in nečloveškim ali ponižujočim ravnanjem ali kaznovanjem, kakor je določeno v členih 1 in 4 Listine. Ta sklep je namenjen tudi varstvu pravic otroka v skladu s členom 24 Listine in pravice do enotnosti družine v skladu s členom 7 Listine.

3. POSVETOVANJE Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI

Predlog o vzpostavitvi mehanizma za strukturno reševanje kriznih razmer na področju azila je predstavljen kot posledica prevladujoče krize na področju azila v več državah članicah, kar dokazuje, da je nujno potreben bolj strukturiran sistem za hitro ukrepanje na ravni Unije. Predlog temelji na Evropski agendi o migracijah, o kateri so potekala obširna posvetovanja z vsemi zainteresiranimi stranmi.

Druge institucije EU in ključni akterji so že izrazili svoja splošna stališča o tej temi. Evropski svet se je v izjavi z dne 23. aprila 2015 zavezal, da bo proučil možnosti za prostovoljno organizacijo nujnih premestitev med vsemi državami članicami. V okviru razprave o agendi o migracijah sta si Evropski parlament (plenarno zasedanje z dne 19. maja 2015) in Svet (15. junija 2015) izmenjala stališča tudi o mehanizmu za premestitev. Odbor Evropskega parlamenta za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (LIBE) je v svojem poročilu pozval Komisijo, naj pripravi predlog za stalni program za premestitev, ki bi se sprejel v skladu z rednim zakonodajnim postopkom¹⁰.

¹⁰ Poročilo o predlogu sklepa Sveta o uvedbi začasnih ukrepov na področju mednarodne zaščite v korist Italije in Grčije, Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve, poročevalka: Ska Keller (A8-0245/2015).

Urad Visokega komisarja Združenih narodov za begunce (UNHCR) in civilna družba sta pozvala EU, naj se zaveže več instrumentom solidarnosti znotraj EU in zagotovi pravičnejši sistem porazdelitve prosilcev za mednarodno zaščito.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Vzpostavitev stalnega okvira za krizni mehanizem za premestitev ne vpliva na proračun EU. Proračunske posledice aktivacije okvira bo treba oceniti glede na specifične okoliščine v posameznih državah članicah.

5. PODROBNA OBRAZLOŽITEV SPECIFIČNIH DOLOČB PREDLOGA

Predlog spreminja Uredbo (EU) št. 604/2013 z uvedbo kriznega mehanizma za premestitev in prenosom pooblastil na Komisijo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 PDEU v zvezi s sprožitvijo mehanizma ter njegovo zamrznitvijo za posamezno državo članico pod jasno določenimi pogoji.

Določeni so naslednji bistveni elementi:

- **Pogoji uporabe kriznega mehanizma za premestitev za posamezno državo članico**

Komisija mora za sprožitev kriznega mehanizma za premestitev na podlagi utemeljenih informacij, zlasti informacij, ki jih zbereta EASO in Frontex, ugotoviti, da se posamezna država članica sooča s kriznimi razmerami, ki ogrožajo uporabo Uredbe (EU) št. 604/2013 zaradi izjemnega pritiska, za katerega je značilen velik in nesorazmeren pritok državljanov tretjih držav ali oseb brez državljanstva ter ki znatno obremenjuje njen azilni sistem. Krizne razmere bi morale biti tako težke, da povzročajo velik pritisk tudi na dobro pripravljen in delujoč azilni sistem, pri čemer bi bilo treba upoštevati tudi velikost zadevne države članice.

Predlog določa naslednje jasne kazalnike, ki bi jih morala med drugim upoštevati Komisija pri tej oceni: skupno število prosilcev za mednarodno zaščito in nezakonitih vstopov državljanov tretjih držav in oseb brez državljanstva v šestih mesecih pred sprejetjem delegiranega akta, povečanje tega števila v primerjavi z enakim obdobjem v prejšnjem letu ter število prošenj na prebivalca v državi članici, iz katere se prosilci premestijo, v prejšnjih 18 mesecih v primerjavi s povprečjem Unije.

- **Kategorije prosilcev za premestitev**

Sprožitev kriznega mehanizma za premestitev se predlaga le za prosilce, ki *prima facie* nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito in za katere bi bila država članica v kriznih razmerah sicer odgovorna na podlagi meril iz poglavja III Uredbe (EU) št. 604/2013. Predlog navedene prosilce opredeljuje kot državljane z državljanstvi, za katere je na podlagi najnovejših razpoložljivih podatkov Eurostata za celotno EU, ki se posodablajo vsako četrto leto, stopnja ugodno rešenih prošenj za mednarodno zaščito vsaj 75 %.

- **Opis kriznega mehanizma za premestitev**

V okviru kriznega mehanizma za premestitev prošnje teh oseb obravnava druga država članica (država članica premestitve). V takem primeru se uporablja postopek premestitve iz Priloge IV, z odstopanjem od členov 21, 22 in 29 Uredbe (EU) št. 604/2013.

Predlog določa preprost postopek premestitve, da se zagotovi hitra predaja zadevnih oseb v državo članico premestitve. Vsaka država članica določi nacionalno kontaktno točko ter o njej obvesti druge države članice in Evropski azilni podporni urad (EASO).

Države članice v rednih časovnih presledkih oziroma vsaj vsake tri mesece navedejo število prosilcev, ki jih je mogoče hitro premestiti na njihovo ozemlje, ter vse druge relevantne informacije. Država članica, iz katere se prosilci premestijo, s pomočjo EASO in po potrebi uradnikov za zveze drugih držav članic nato določi posamezne prosilce, ki bi jih bilo mogoče premestiti, in drugim državam članicam predlaga, da se ti prosilci premestijo na njihovo ozemlje. Pri tem bi bilo treba dati prednost ranljivim prosilcem. Po odobritvi s strani države članice premestitve mora država članica, iz katere se prosilci premestijo, sprejeti uradno odločitev in o njej obvestiti prosilca. Predlog določa, da se prosilci, za katere se v skladu z obveznostmi iz člena 9 Uredbe (EU) št. 603/2013 zahteva odvzem prstnih odtisov, lahko premestijo samo, če so jim bili odvzeti prstni odtisi. Predlog prav tako določa, da države članice ohranijo pravico, da zavrnejo premestitev prosilca, le v zvezi s pomisleki glede nacionalne varnosti ali javnega reda ali določbami o izključitvi iz členov 12 in 17 Direktive 2011/95/EU. V skladu s predlogom je treba vse postopkovne korake izvesti čim prej, najpozneje pa v dveh mesecih od takrat, ko država članica premestitve navede število prosilcev, ki bi jih bilo mogoče hitro premestiti. V primeru utemeljenih praktičnih ovir so predvidena dodatna omejena odstopanja.

Predlog vključuje posebna jamstva za prosilce, za katere se sprejme odločitev o premestitvi v drugo državo članico. Predlog določa pravico do prejetja informacij o postopku premestitve, pravico do seznanjenosti z odločitvijo o premestitvi, v kateri mora biti navedena država članica premestitve, in pravico do premestitve skupaj z družinskimi člani v isto državo članico premestitve. Pri določanju države članice premestitve še vedno velja obveznost, da mora biti primarna skrb največja korist otroka, kot je določeno v Uredbi (EU) št. 604/2013. To med drugim pomeni, da mora država članica, iz katere se prosilci premestijo, drugim državam članicam sporočiti, da je prosilec, ki bo premeščen, mladoletnik brez spremstva, in skupaj z državo članico, ki je pokazala interes za premestitev mladoletnika, poskrbeti, da se pred premestitvijo opravi ocena največje koristi otroka v skladu s Splošno opombo št. 14 (2013) Odbora ZN za otrokove pravice o otrokovi pravici, da so njegove največje koristi primarna skrb¹¹.

- **Sprožitev kriznega mehanizma za premestitev**

Ko Komisija ugotovi, da so pogoji za premestitev za posamezno državo članico izpolnjeni, sprejme delegirani akt za sprožitev uporabe mehanizma za premestitev. Ta delegirani akt (a) vsebuje ugotovitev o obstoju kriznih razmer v državi članici, iz katere se prosilec premesti; (b) določa število oseb, ki bodo premeščene iz navedene države članice; (c) določa porazdelitev teh oseb med države članice na podlagi formule za ključ za porazdelitev ter (d) določa obdobje uporabe kriznega mehanizma za premestitev. Delegirani akt začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotujeta v roku največ enega meseca od uradnega obvestila s strani Komisije. Delegirani akt se lahko uporablja največ dve leti.

- **Način določanja števila oseb, ki bodo premeščene**

Predlog vsebuje objektivne in preverljive kazalnike, ki jih mora upoštevati Komisija, ko v okviru sprejemanja delegiranega akta o sprožitvi kriznega mehanizma za premestitev za posamezno državo članico določa število oseb, ki bodo premeščene iz navedene države članice, zlasti število prosilcev na prebivalca v državi članici, iz katere se prosilci premestijo, v 18 mesecih (predvsem pa v šestih mesecih) pred sprejetjem delegiranega akta v primerjavi s povprečjem Unije, zmogljivost azilnega sistema navedene države članice ter sodelovanje

¹¹

http://www2.ohchr.org/English/bodies/crc/docs/GC/CRC_C_GC_14_ENG.pdf.

države članice v prejšnjih solidarnostnih pobudah in obseg, v katerem je država članica izkoristila prejšnje solidarnostne ukrepe EU.

Poleg tega je določen tudi zgornji prag za število oseb, ki bodo premeščene, in sicer znaša 40 % števila prošenj, vloženih v zadevni državi članici v šestih mesecih pred sprejetjem delegiranega akta.

- **Posebna pravila v primeru, ko država članica začasno ne more sodelovati pri premestitvi prosilcev**

Glede na to, da ni mogoče izključiti izjemnih okoliščin, je v predlogu predvideno, da lahko država članica v enem mesecu po začetku veljavnosti delegiranega akta za sprožitev uporabe mehanizma za premestitev uradno obvesti Komisijo, da v celoti ali deloma začasno, za obdobje enega leta, ne more sodelovati pri premestitvi prosilcev, pri čemer navede ustrezno utemeljene razloge, ki so združljivi s temeljnimi vrednotami Unije iz člena 2 Pogodbe o Evropski uniji. Namesto tega bi morala država članica zagotoviti finančni prispevek v proračun EU v višini 0,002 % BDP za kritje pomoči za podporo prizadevanjem vseh drugih držav članic pri obvladovanju kriznih razmer in posledic nesodelovanja te države članice pri premestitvi. V primeru delnega sodelovanja pri premestitvi se ta znesek sorazmerno zniža. Ta znesek bi moral biti dodeljen Skladu za azil, migracije in vključevanje kot namenski prejemek.

Nujno je treba zagotoviti, da ostane raven solidarnosti z državo članico, ki se sooča s krizo, v smislu števila oseb, ki bodo premeščene, nespremenjena. Zato bi bilo treba dodelitve na podlagi ključa za porazdelitev, ki so bile predvidene za katero koli državo članico, katere uradno obvestilo je Komisija sprejela, prerazporediti med preostale države članice.

V predlogu je določeno, da se delegirani akt za sprožitev uporabe mehanizma za premestitev v takih okoliščinah spremeni.

- **Dopolnilni ukrepi, ki jih sprejme država članica, iz katere se prosilci premestijo**

Predlog kot odraz dvojnih načel solidarnosti in odgovornosti določa obveznost za državo članico, iz katere se prosilci premestijo, da Komisiji na dan začetka veljavnosti delegiranega akta predloži časovni načrt z ukrepi za zagotavljanje ustreznega izvajanja kriznega mehanizma za premestitev. Kadar Komisija državo članico pozove, naj pripravi akcijski načrt za obvladovanje krize v skladu s členom 33(3) Uredbe (EU) št. 604/2013, se kot del navedenega akcijskega načrta predložijo ukrepi za zagotavljanje ustreznega izvajanja mehanizma za premestitev, ki bi morali vključevati širše ukrepe v zvezi z azilom, katerih namen je med drugim krepitev zmogljivosti azilnega sistema države članice. Poleg tega so v predlogu določeni pogoji, pod katerimi lahko Komisija zamrzne uporabo mehanizma za premestitev v korist države članice, če ta ne bi spoštovala svojih obveznosti.

Predlog opozarja tudi na pravila, ki se uporabljajo za preprečevanje in obravnavanje primerov sekundarnega gibanja prosilcev za mednarodno zaščito in upravičencev do mednarodne zaščite, ter določa nova pravila za primere sekundarnega gibanja upravičencev do mednarodne zaščite, ki so po premestitvi nezakonito vstopili na ozemlje druge države članice in na njem prebivali. Zlasti je določeno, da država članica premestitve ponovno sprejme upravičenca do mednarodne zaščite, ki je po premestitvi vložil prošnjo v drugi državi članici, kot je država članica premestitve, ali ki je na ozemlju druge države članice, kot je država članica premestitve, brez dokumenta za prebivanje.

- **Izračun ključa za porazdelitev**

1. Ključ za porazdelitev

a) Število prebivalcev – utežni količnik 40 %

b) Skupni BDP – utežni količnik 40 %

c) Povprečno število prošelj za azil v preteklih 5 letih na milijon prebivalcev z zgornjo mejo 30 % števila prebivalcev in BDP – utežni količnik 10 %

d) Stopnja brezposelnosti z zgornjo mejo 30 % števila prebivalcev in BDP – utežni količnik 10 %

2. Formula

$$\text{Učinek števila prebivalcev}_{D\check{C}/PD} = \frac{\text{število prebivalcev}_{D\check{C}/PD}}{\text{število prebivalcev}_{EU+(32)}}$$

$$\text{Učinek BDP}_{D\check{C}/PD} = \frac{BDP_{D\check{C}/PD}}{BDP_{EU+(32)}}$$

$$\text{Učinek prošelj za azil}_{D\check{C}/PD} = \min \left\{ \frac{\frac{1}{\sum_{i=1}^{32} \text{povprečje prošelj na milijon prebivalcev}_{D\check{C}/PD}(\text{zadnjih 5 let})}}{\frac{1}{\sum_{i=1}^{32} \text{povprečje prošelj na milijon prebivalcev}_{D\check{C}/PD}(\text{zadnjih 5 let})}}, 30 \% (\text{učinek števila prebivalcev} + \text{učinek BDP}_{D\check{C}/PD}) \right\}$$

$$\text{Učinek stopnje brezposelnosti}_{D\check{C}/PD} = \min \left\{ \frac{\frac{1}{\sum_{i=1}^{32} \text{stopnja brezposelnosti}_{D\check{C}/PD}}}{\frac{1}{\sum_{i=1}^{32} \text{stopnja brezposelnosti}_{D\check{C}/PD}}}, 30 \% (\text{učinek števila prebivalstva}_{D\check{C}/PD} + \text{učinek BDP}_{D\check{C}/PD}) \right\}$$

$$\text{Zgornja kvota}_{D\check{C}/PD} = \text{dodelitev} * (40 \% \text{ učinek števila prebivalcev}_{D\check{C}/PD} + 40 \% \text{ učinek BDP}_{D\check{C}/PD} + 10 \% \text{ učinek prošelj za azil}_{D\check{C}/PD} + 10 \% \text{ učinek stopnje brezposelnosti}_{D\check{C}/PD})$$

$$\text{Preostala kvota}_{D\check{C}/PD} = (\text{dodelitev} - \sum_{i=1}^{32} \text{Zgornja kvota}_{D\check{C}/PD_i}) * (50 \% \text{ učinek števila prebivalcev}_{D\check{C}/PD} + 50 \% \text{ učinek BDP}_{D\check{C}/PD})$$

$$\text{Končna kvota dodelitev}_{D\check{C}/PD} = \text{zgornja kvota}_{D\check{C}/PD} + \text{preostala kvota}_{D\check{C}/PD}$$

$$\text{Končni delež}_{D\check{C}/PD} (\text{de facto ključ}) = \frac{\text{končna kvota dodelitev}_{D\check{C}/PD}}{\text{dodelitev}} * 100 \%$$

3. Izračun

Namen spodnje simulacije je pokazati, kako se izračuna dodelitev 120 000 prosilcev državi X, če sodelujejo vse države članice in pridružene države (EU+).

(a) Število prebivalcev

Za izračun učinka merila števila prebivalcev na ključ za porazdelitev se število prebivalcev države X deli s številom prebivalcev vseh 28 držav članic in 4 pridruženih držav (EU+ = 32).

Primer:

število prebivalcev države X: 4 625 885; vsota števila prebivalcev EU+: 521 959 960

$$\text{učinek števila prebivalcev}_x = \frac{4.625.885}{521.959.960} = 0,89 \%$$

Učinek merila števila prebivalcev na ključ za porazdelitev za državo X je 0,89 %.

(b) Skupni BDP

Za izračun učinka merila skupnega BDP na ključ za porazdelitev se skupni BDP države X deli z vsoto skupnega BDP vseh 28 držav članic EU in 4 pridruženih držav (EU+ = 32).

Primer:

skupni BDP države X (v milijonih EUR): 185 411; vsota skupnega BDP EU+ (v milijonih EUR): 14 854 924

$$\text{učinek BDP}_x = \frac{185.411,7}{14.854.924} = 1,25 \%$$

Učinek merila BDP na ključ za porazdelitev za državo X je 1,25 %.

(c) Učinek povprečnega števila prošenj za azil v preteklih 5 letih na milijon prebivalcev z zgornjo mejo 30 % učinka števila prebivalcev in BDP – utežni količnik 10 %

(obratni učinek)

Učinek prošenj za azil na ključ za porazdelitev je obratno sorazmeren, tj. čim večje je število prošenj za azil, tem nižji je faktor.

V izogib nesorazmernemu učinku tega merila na celoten ključ se uporabi zgornja meja, pri čemer vrednost učinka prošenj za azil ne more presegati 30 % vsote učinkov števila prebivalcev in BDP.

Primer:

Povprečno število prošenj za azil v 5 letih na milijon prebivalcev v državi X: 287 država

X: 287, obratna vrednost: $\frac{1}{287} = 0,00348$.

Vsota poprečnega števila prošenj za azil v 5 letih na milijon prebivalcev za vso EU+ (obrnjena vrednost): 0,14831

$$\text{učinek prošenj za azil}_x = \frac{\frac{1}{287}}{0,14831} = \frac{0,00348}{0,14831} = 2,35 \%$$

$$\text{zgornja meja}_x = 30 \% (0,89 \% (\text{učinek števila prebivalcev}) + 1,25 \% (\text{učinek BDP})) = \underline{0,64 \%}$$

Dejanski učinek merila prošenj za azil za državo X je 2,35 %, toda za izračun ključa se uporabi vrednost zgornje meje (0,64 %).

(d) Stopnja brezposelnosti z zgornjo mejo 30 % učinka števila prebivalcev in BDP – utežni količnik 10 %

Tako kot v primeru merila prošenj za azil je učinek stopnje brezposelnosti na ključ obratno sorazmeren, tj. čim višja je stopnja, tem nižji je faktor. V izogib nesorazmernega učinka tega

merila na celoten ključ se uporabi zgornja meja, pri čemer vrednost učinka stopnje brezposelnosti ne more presegati 30 % vsote učinkov števila prebivalcev in BDP.

Primer:

stopnja brezposelnosti v državi X: 11,3 %, obratna vrednost: $\frac{1}{11,3} = 0,0884955$

vsota vseh stopenj brezposelnosti v EU+ (obratna vrednost): 4,345698

učinek stopnje brezposelnosti $_x = \frac{0,0884955}{4,345698} = \underline{2,04 \%}$

zgornja meja 30 % $_x = \underline{0,64 \%}$

Dejanski učinek merila stopnje brezposelnosti za državo X je 2,04 %, toda za izračun ključa se uporabi vrednost zgornje meje (0,64 %).

(e) Dodelitev z zgornjo mejo za 120 000 prosilcev na državo X

Primer:

$dodelitev_x = 120\,000 * (\text{učinek števila prebivalcev } 40 \% (0,89 \%) + \text{učinek BDP } 40 \% (1,25 \%) + \text{učinek prošelj za azil } 10 \% (\text{z zgornjo mejo}) - 0,64 \% + \text{učinek stopnje brezposelnosti } 10 \% (\text{z zgornjo mejo}) - 0,64 \%) = 1\,178$

Dodelitev z zgornjo mejo za državo X: 1 178

(f) Dodelitev preostalih mest

Zaradi zgornje meje bo ostalo nekaj mest, ki jih je treba dodeliti. Porazdelitev navedenih mest bo temeljila na učinku števila prebivalcev in BDP (50 % in 50 %) za dano državo. Število preostalih mest se nato doda dodelitvi z zgornjo mejo.

Primer:

Dodelitev z zgornjo mejo za državo X: 1 178;

vsota dodelitev z zgornjo mejo za celotno EU+: 102 801;

preostala mesta, ki jih je še treba dodeliti: 17 199

$preostala\ mesta_x = 17\,199 * (\text{učinek števila prebivalcev } 50 \% + \text{učinek BDP } 50 \%) = 17\,199 * 1,07 \% = \underline{184}$

Končna dodelitev prosilcev državi X je 1 362, ključ pa je 1,13 %.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o vzpostavitvi kriznega mehanizma za premestitev in spremembi Uredbe (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljani tretje države ali oseba brez državljanstva

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 78(2)(e) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po predložitvi osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta vzpostavlja mehanizme za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljani tretje države ali oseba brez državljanstva na podlagi objektivnih meril iz poglavja III Uredbe.
- (2) V skladu s členom 80 Pogodbe morata za politike Unije glede mejne kontrole, azila in priseljevanja ter njihovo izvajanje veljati načeli solidarnosti in pravične delitve odgovornosti med državami članicami, akti Unije, sprejeti na tem področju, pa morajo vsebovati ustrezne ukrepe za uveljavitev tega načela.
- (3) Primeri izjemnih pritiskov na azilne sisteme držav članic lahko ogrožajo uporabo Uredbe (EU) št. 604/2013. Ta uredba sicer določa postopek za zgodnje opozarjanje, pripravljenost in krizno upravljanje na področju azila, vendar ne omogoča odstopanj od sprejetih meril za določanje odgovornosti v takšnih primerih. Za spodbujanje ravnotežja med prizadevanji držav članic pri reševanju teh kriznih razmer in za zagotovitev hitrega dostopa do postopkov za priznanje mednarodne zaščite bi bilo treba vzpostaviti krizni mehanizem za premestitev prosilcev, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito. Uporaba ukrepov premestitve v zvezi z določeno državo članico ne bi smela posegati v možnost vzporedne uporabe člena 33(3) te uredbe za isto državo članico. Člen 33(3) te uredbe ni predpogoj za uporabo ukrepov premestitve.

- (4) Uporaba ukrepov premestitve v zvezi z določeno državo članico ne bi smela posegati v možnost Sveta, da sprejme začasne ukrepe na predlog Komisije v skladu s členom 78(3) v primeru izrednih razmer v državi članici zaradi nenadnega prihoda državljanov tretjih držav.
- (5) Krizni mehanizem za premestitev bi bilo treba obravnavati v okviru širšega niza ukrepov, ki jih bodo države članice morda morale sprejeti za zagotovitev učinkovite migracijske politike, tudi na področju prvega sprejema in vračanja državljanov tretjih držav, ki nimajo pravice ostati na ozemlju držav članic v skladu z določbami Direktive 2008/115/ES („kritične točke“).
- (6) Komisija trenutno izvaja celovito oceno dublinske uredbe, ki bi lahko privedla do širše revizije dublinskega sistema.
- (7) Predviden je jasen in izvedljiv sistem za premestitve, ki temelji na določitvi praga povprečne stopnje na ravni Unije ugodno rešenih prošelj za mednarodno zaščito v postopkih na prvi stopnji, kakor jo izračuna Eurostat na podlagi najnovejših razpoložljivih statističnih podatkov o vseh prvostopenjskih odločitvah, ki so bile na ravni Unije sprejete v zvezi s prošnjami za mednarodno zaščito. Po eni strani bi bilo treba s tem pragom v čim večji možni meri zagotoviti, da lahko vsi prosilci, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito, neomejeno in hitro uveljavijo svoje pravice do zaščite v državi članici premestitve. Po drugi strani bi se z njim v največji možni meri preprečilo, da bi bili prosilci, katerih prošnje bodo verjetno zavrnjene, premeščeni v drugo državo članico, s čimer bi se neupravičeno podaljšalo njihovo prebivanje v Uniji. Glede na najnovejše razpoložljive posodobljene četrtletne podatke Eurostata o odločitvah, ki so bile sprejete v postopkih na prvi stopnji, bi bilo treba uporabiti prag v višini 75 %.
- (8) Premestitev prosilcev, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito, bi morala potekati na podlagi formule za ključ za porazdelitev iz Priloge III. Predlagani ključ za porazdelitev bi moral temeljiti na a) številu prebivalcev (utežni količnik 40 %), b) skupnem BDP (utežni količnik 40 %), c) povprečnem številu prošelj za azil na milijon prebivalcev v obdobju 2010–2014 (utežni količnik 10 % z zgornjo mejo 30 % učinka števila prebivalcev in BDP na ključ, da se preprečijo nesorazmerni učinki tega merila na celotno porazdelitev) ter d) stopnji brezposelnosti (utežni količnik 10 % z zgornjo mejo 30 % učinka števila prebivalcev in BDP, da se preprečijo nesorazmerni učinki tega merila na celotno porazdelitev).
- (9) Kadar država članica v izjemnih okoliščinah Komisijo uradno obvesti, da v celoti ali deloma začasno, za obdobje enega leta, ne more sodelovati pri premestitvi prosilcev, pri čemer navede ustrezno utemeljene razlog, ki so združljivi s temeljnimi vrednotami Unije, kot so določene v členu 2 Pogodbe o Evropski uniji, bi morala namesto tega zagotoviti finančni prispevek v proračun EU v višini 0,002 % BDP za kritje pomoči za podporo prizadevanjem vseh drugih držav članic pri reševanju kriznih razmer ter posledic nesodelovanja te države članice pri premestitvi. V primeru delnega sodelovanja pri premestitvah bi bilo treba ta znesek sorazmerno znižati. Ta znesek bi moral biti dodeljen Skladu za azil, migracije in vključevanje kot namenski prejemek.
- (10) Nujno je treba zagotoviti, da raven solidarnosti z državo članico, ki se sooča s kriznimi razmerami, v smislu števila oseb, ki bodo premeščene, ostane nespremenjena. Zato bi bilo treba dodelitve na podlagi ključa za porazdelitev, ki so

bile predvidene za katero koli državo članico, katere uradno obvestilo je Komisija sprejela, prerazporediti med preostale države članice.

- (11) Uvesti je treba postopek za hitro premestitev, izvajanje postopka premestitve pa bi moralo potekati v tesnem administrativnem sodelovanju med državami članicami in z operativno podporo, ki bi jo zagotavljal EASO.
- (12) V celotnem postopku premestitve bi bilo treba upoštevati državno varnost in javni red, dokler ni prosilec dejansko premeščen. Kadar ima država članica utemeljene razloge za to, da prosilca šteje za grožnjo za svojo nacionalno varnost ali javni red, bi morala o tem obvestiti druge države članice, in sicer ob polnem spoštovanju temeljnih pravic prosilca, vključno z zadevnimi pravili o varstvu podatkov.
- (13) Pri odločanju, katere prosilce, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito, bi bilo treba premestiti iz države članice, iz katere se prosilci premestijo, bi bilo treba dati prednost ranljivim prosilcem v smislu členov 21 in 22 Direktive 2013/33/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹². Pri tem bi morale biti primarna skrb posebne potrebe prosilcev, vključno z zdravjem. Največja korist otroka bi morala biti vedno primarna skrb.
- (14) Integracija prosilcev, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito, v državi gostiteljici je temeljni element dobro delujočega skupnega evropskega azilnega sistema. Zato bi bilo treba pri določanju države članice, ki bo država članica premestitve, posebno pozornost posvetiti kvalifikacijam in značilnostim zadevnih prosilcev, kot so znanje jezikov in druge informacije o posamezniku na podlagi dokazanih družinskih, kulturnih ali socialnih vezi, ki bi lahko olajšale njihovo integracijo v državi članici premestitve. Pri posebej ranljivih prosilcih bi bilo treba upoštevati zmogljivosti države članice premestitve, da tovrstnim prosilcem zagotovi ustrezno pomoč, in potrebo po zagotovitvi pravične porazdelitve teh prosilcev med državami članicami. Ob doslednem spoštovanju načela nediskriminacije lahko države članice premestitve na podlagi navedenih informacij izrazijo svoje preference glede prosilcev, na osnovi katerih lahko država članica, iz katere se prosilci premestijo, po posvetovanju z EASO, kadar je to ustrezno, pa tudi z uradniki za zvezo, pripravi sezname morebitnih prosilcev, določenih za premestitev v to državo članico.
- (15) Države članice bi lahko z napotitvijo uradnikov za zvezo v državo članico, iz katere se prosilci premestijo, olajšale učinkovito izvajanje postopka premestitve, tudi z ustrezno določitvijo prosilcev, ki bi lahko bili premeščeni, ob upoštevanju zlasti njihove ranljivosti in kvalifikacij. Kar zadeva napotitev uradnikov za zvezo v državo članico, iz katere se prosilci premestijo, in izvajanje njihovih nalog, bi si morali država članica premestitve ter država članica, iz katere se prosilci premestijo, izmenjavati vse zadevne informacije, med postopkom premestitve pa bi morali še naprej tesno sodelovati.
- (16) Sprejeti bi bilo treba ukrepe za preprečevanje sekundarnega gibanja premeščenih oseb iz države članice premestitve v druge države članice. Zlasti bi bilo treba prosilce seznaniti s posledicami nadaljnjega nedovoljenega gibanja med državami članicami in dejstvom, da se jim pravice iz naslova mednarodne zaščite, ki jim jo prizna odgovorna država članica, načeloma priznajo samo v navedeni državi članici.

¹²

Direktiva 2013/33/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o standardih za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito (UL L 180, 29.6.2013, str. 96).

- (17) Da bi se izognili sekundarnemu gibanju upravičencev do mednarodne zaščite, bi morale države članice slednje tudi obvestiti o pogojih, pod katerimi lahko zakonito vstopijo v drugo državo članico in tam prebivajo, ter bi lahko uvedle obveznosti poročanja. Poleg tega je treba za zagotovitev, da upravičence do mednarodne zaščite, ki vstopijo na ozemlje države članice, ki ni država članica njihove premestitve, ne da bi izpolnjevali pogoje za bivanje v tej drugi državi članici, sprejme nazaj država članica njihove premestitve, zajeti upravičence do mednarodne zaščite, ki so bili premeščeni v skladu s to uredbo.
- (18) Prav tako bi morala v skladu s cilji, določenimi v Direktivi 2013/33/EU, harmonizacija pogojev za sprejem med državami članicami prispevati k omejevanju sekundarnega gibanja prosilcev za mednarodno zaščito, na katero vplivajo različni pogoji za njihov sprejem. Države članice bi morale z namenom doseganja istega cilja razmisliti o uvedbi obveznosti poročanja ter prosilcem za mednarodno zaščito zagotoviti materialne pogoje za sprejem, ki vključujejo nastanitev, hrano in obleko izključno v naravi, po potrebi pa tudi zagotoviti, da se prosilci neposredno predajo državi članici premestitve. Prav tako države članice med obravnavo prošenj za mednarodno zaščito, kot je določeno v pravnem redu EU s področja azila in schengenskem pravnem redu, razen iz resnih humanitarnih razlogov, prosilcem ne bi smele zagotoviti nacionalnih potnih listin in jim nameniti drugih spodbud, na primer finančnih, ki bi lahko olajšale njihovo nezakonito gibanje v druge države članice. V primeru nezakonitega gibanja v druge države članice bi bilo treba prosilce poslati nazaj v državo članico premestitve.
- (19) Za hitro reševanje kriznih razmer, ki so posledica izjemnega migracijskega pritiska na azilni sistem določenih držav članic, bi bilo treba pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 PDEU prenesti na Komisijo tudi za določanje uporabe ukrepov premestitve v zvezi z določeno državo članico ter za zamrznitev uporabe takih ukrepov.
- (20) Komisija pri izvrševanju svojih pooblastil za sprejemanje delegiranih aktov ne preseže področja ugotovitve, ali so izpolnjeni pogoji za premestitev ter drugi elementi, določeni v členu 33a(4) in členu 33d(2) te uredbe. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, tudi na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da se zadevni dokumenti sočasno, pravočasno in ustrezno posredujejo Evropskemu parlamentu in Svetu.
- (21) *[V skladu s členom 3 Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, sta ti državi članici podali uradno obvestilo, da želita sodelovati pri sprejetju in uporabi te uredbe.]*

ALI

- (21) *[V skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, ter brez poseganja v člen 4 navedenega protokola ti državi članici ne sodelujeta pri sprejetju te uredbe, ki zato zanj ni zavezujoča in se v njiju ne uporablja.]*

ALI

- (21) *[V skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, ter brez poseganja v člen 4 navedenega protokola Združeno kraljestvo ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanj ni zavezujoča in se v njem ne uporablja.]*
- (22) *V skladu s členom 3 Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, je Irska (z dopisom z dne ...) podala uradno obvestilo, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi te uredbe.]*

ALI

- (21) *[V skladu s členom 3 Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, je Združeno kraljestvo (z dopisom z dne ...) podalo uradno obvestilo, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi te uredbe.]*
- (22) *V skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, ter brez poseganja v člen 4 navedenega protokola Irska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanj ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.]*
- (22) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 22) o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanj ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.
- (23) Uredbo (EU) št. 604/2013 bi bilo treba zato ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (EU) št. 604/2013 se spremeni:

- (1) V členu 2 se dodata naslednji točki:
- „o) „premistitev“ pomeni predajo prosilca z ozemlja države članice, ki je glede na merila iz poglavja III te uredbe odgovorna za obravnavo njegove prošnje za mednarodno zaščito („država članica, iz katere se prosilec premesti“), na ozemlje države članice premestitve;
- p) „država članica premestitve“ pomeni državo članico, ki postane odgovorna za obravnavo prošnje za mednarodno zaščito v skladu s to uredbo, ki jo je prosilec vložil po tem, ko je bil premeščen na ozemlje te države članice.“
- (2) V členu 4(1) se doda naslednja točka:
- „(g) kadar je ustrezno, postopku premestitve, določenem v delu VII poglavja VI.“
- (3) V členu 18(1) se doda naslednja točka:

„(e) pod pogoji iz členov 23, 24, 25 in 29 ponovno sprejme upravičenca do mednarodne zaščite, ki je po premestitvi vložil prošnjo v drugi državi članici, kot je država članica premestitve, ali ki je na ozemlju druge države članice, kot je država članica premestitve, brez dokumenta za prebivanje.“

(4) V poglavju VI se doda naslednji del VII:

„DEL VII

Krizni mehanizem za premestitev

Člen 33a

Krizni mehanizem za premestitev

1. Če Komisija na podlagi utemeljenih informacij, zlasti informacij, ki jih zbereta Evropski azilni podporni urad v skladu z Uredbo (EU) št. 439/2010 in Evropska agencija za upravljanje operativnega sodelovanja na zunanjih mejah, ustanovljena z Uredbo Sveta (ES) št. 2007/2004*, ugotovi, da se posamezna država članica sooča s kriznimi razmerami, ki ogrožajo uporabo te uredbe zaradi izjemnega pritiska, za katerega je značilen velik in nesorazmeren pritek državljanov tretjih držav ali oseb brez državljanstva, ki znatno obremenjuje njen azilni sistem, se v korist te države članice uporabi krizni mehanizem za premestitev iz odstavka 2.

2. V skladu s kriznim mehanizem za premestitev obravnava več prošenj za mednarodno zaščito država članica premestitve z odstopanjem od načela iz člena 3(1), v skladu s katerim prošnjo obravnava država članica, ki je za to odgovorna glede na merila iz poglavja III. Poleg tega se z odstopanjem od členov 21, 22 in 29 uporabljajo podrobna postopkovna pravila iz Priloge IV.

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 45 v zvezi z uporabo kriznega mehanizma za premestitev v korist države članice.

4. V delegiranih aktih iz odstavka 3 Komisija:

- (a) ugotovi, da v državi članici, iz katere se prosilci premestijo, obstajajo krizne razmere iz odstavka 1,
- (b) določi število oseb, ki bodo premeščene iz navedene države članice,
- (c) določi porazdelitev navedenih oseb med države članice na podlagi formule za ključ za porazdelitev iz člena 33b in
- (d) določi obdobje uporabe kriznega mehanizma za premestitev.

5. Komisija pri ugotavljanju obstoja kriznih razmer iz odstavka 4(a) oceni, da je kriza tako obsežna, da povzroča izjemen pritisk celo na dobro pripravljen azilni sistem, ki deluje v skladu z vsemi pomembnimi vidiki pravnega reda EU s področja azila, pri čemer upošteva tudi velikost zadevne države članice.

Komisija pri pripravi te ocene med drugim upošteva skupno število prosilcev za mednarodno zaščito in nezakonitih vstopov državljanov tretjih držav in oseb brez državljanstva v šestih mesecih pred sprejetjem delegiranega akta, povečanje tega števila v primerjavi z enakim obdobjem v prejšnjem letu ter število prošenj na prebivalca v državi članici, iz katere se prosilci premestijo, v prejšnjih 18 mesecih v primerjavi s povprečjem Unije.

6. Komisija pri določanju števila oseb za premestitev iz odstavka 4(b) zlasti upošteva:

- (a) število prosilcev za mednarodno zaščito na prebivalca v državi članici, iz katere se prosilec premesti, v 18 mesecih in še posebej v šestih mesecih pred sprejetjem delegiranega akta v primerjavi s povprečjem Unije,
- (b) zmogljivost azilnega sistema navedene države članice in
- (c) sodelovanje države članice pri predhodnih solidarnostnih pobudah ter obseg, v katerem je bila država članica deležna predhodnih solidarnostnih ukrepov EU.

Število oseb, ki bodo premeščene, ne presega 40 % števila prošenj, vloženih v zadevni državi članici v šestih mesecih pred sprejetjem delegiranega akta.

Člen 33b

Ključ za porazdelitev

1. Premestitev se izvede v skladu s formulo za ključ za porazdelitev, kot je določena v Prilogi III.
2. Država članica lahko v izjemnih okoliščinah v enem mesecu po začetku veljavnosti delegiranega akta iz člena 33a(3) Komisijo uradno obvesti, da začasno v celoti ali delno ne more sodelovati pri premestitvi prosilcev iz države članice, iz katere se prosilci premestijo, ter pri tem navede ustrezno utemeljene razloge, ki so združljivi s temeljnimi vrednotami Unije iz člena 2 Pogodbe o Evropski uniji. Komisija oceni navedene razloge in na državo članico naslovi sklep. Če Komisija ugotovi, da je uradno obvestilo ustrezno utemeljeno, državo članico za eno leto oprosti njene obveznosti sodelovanja pri premestitvah prosilcev ter ji namesto tega naloži finančni prispevek v proračun EU v višini 0,002 % BDP; v primeru delnega sodelovanja pri premestitvah se ta znesek sorazmerno zniža. Ta prispevek se uporabi za financiranje pomoči, namenjene prizadevanjem vseh drugih držav članic za reševanje kriznih razmer in posledic nesodelovanja take države članice pri premestitvah v skladu z določbami Uredbe (EU) št. 516/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o ustanovitvi Sklada za azil, migracije in vključevanje, o spremembi Odločbe Sveta 2008/381/ES in razveljavitvi odločb št. 573/2007/ES in št. 575/2007/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Odločbe Sveta 2007/435/ES¹³. Prispevek je namenski prejemek v smislu člena 21(4) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002¹⁴.

Komisija spremeni delegirani akt iz člena 33a(3), da dodelitev na podlagi ključa za porazdelitev, ki je bila predvidena za katero koli državo članico, katere uradno obvestilo je Komisija sprejela v skladu s prvim stavkom tega odstavka, prerazporedi med preostale države članice v skladu s formulo za ključ za porazdelitev iz Priloge III.
3. Sodelovanje države članice, ki je država članica, iz katere se prosilci premestijo, pri premestitvah v skladu s ključem za porazdelitev se zamrzne.

Člen 33c

Področje uporabe kriznega mehanizma za premestitev

¹³ UL L 150, 20.5.2014, str. 168.

¹⁴ UL L 298, 26.10.2012, str. 1.

1. Premestijo se samo prosilci, ki so prošnje za mednarodno zaščito vložili v državi članici, soočeni s kriznimi razmerami iz člena 33a(1), in za katere bi bila sicer ta država članica odgovorna v skladu z merili za določitev odgovorne države članice iz poglavja III.
2. Premestijo se samo prosilci z državljanstvi, za katere delež ugodno rešenih prošenj za mednarodno zaščito med vsemi odločitvami, ki se v smislu poglavja III Direktive 2013/32/EU sprejmejo v postopkih na prvi stopnji v zvezi s prošnjami za mednarodno zaščito, po najnovejših razpoložljivih posodobljenih četrtnih povprečnih podatkih Eurostata na ravni EU znaša najmanj 75 %. Pri osebah brez državljanstva se upošteva država prejšnjega stalnega prebivališča. Posodobljena četrtna poročila se upoštevajo samo glede prosilcev, ki še niso bili uvrščeni med prosilce, ki bi lahko bili premeščeni v skladu s točko 3 Priloge IV.

Člen 33d

Dopolnilni ukrepi, ki jih sprejme država članica, iz katere se prosilec premesti

1. Država članica, iz katere se prosilec premesti, Komisiji na datum začetka veljavnosti delegiranega akta iz člena 33a(3) predloži časovni načrt z ukrepi za zagotavljanje ustreznega izvajanja kriznega mehanizma za premestitev. Kjer je ustrezno, se ti ukrepi predstavijo kot del akcijskega načrta za obvladovanje krize v skladu s členom 33(3). Država članica, iz katere se prosilec premesti, v celoti izvede te ukrepe.
2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 45 v zvezi z zamrznitvijo uporabe kriznega mehanizma za premestitev v korist države članice, če država članica, iz katere se prosilci premestijo, ne spoštuje obveznosti iz odstavka 1. Komisija da zadevni državi članici najprej priložnost, da predstavi svoja stališča. Taka zamrznitev ne vpliva na postopke premestitve prosilcev, ki so se že začeli, potem ko jih je država članica premestitve odobrila v skladu s točko 4 Priloge IV.“

(5) V členu 45 se dodajo naslednji odstavki:

„6. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 33a in 33d se prenese na Komisijo za obdobje petih let od [datuma začetka veljavnosti te uredbe – OPOCE nadomesti s točnim datumom]. Komisija pripravi poročilo o prenesenem pooblastilu najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

7. Prenos pooblastila iz členov 33a in 33d lahko Evropski parlament ali Svet kadar koli prekliče. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, ki je določen v tem sklepu. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši datum, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

8. Delegirani akt, sprejet v skladu s členoma 33a in 33d, začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh tednov od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva tedna. Delegirani akt se uporablja največ dve leti.“

(6) Dodata se novi prilogi III in IV, kakor sta določeni v Prilogi k tej uredbi.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je zavezujoča v celoti in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbama.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik